

Quick scan ecologie Singelgracht te Amsterdam



Quick scan ecologie Singelgracht te Amsterdam

Auteur P.J.H. van der Linden

Opdrachtgever Amsterdam stadsdeel West

Projectnummer 11.065

Ingen mei 2011

foto omslag Platanen aan de Nassaukade - duidelijk zichtbaar is een enorme holte in de bomen

Els & Linde B.V.

Dr. A.R. Holplein 1

4031 MB Ingen

tel: 0344 - 642517

fax: 0344 - 600832

mob: 06 - 27564247

e-mail: vanderlinden@elsenlinde.nl

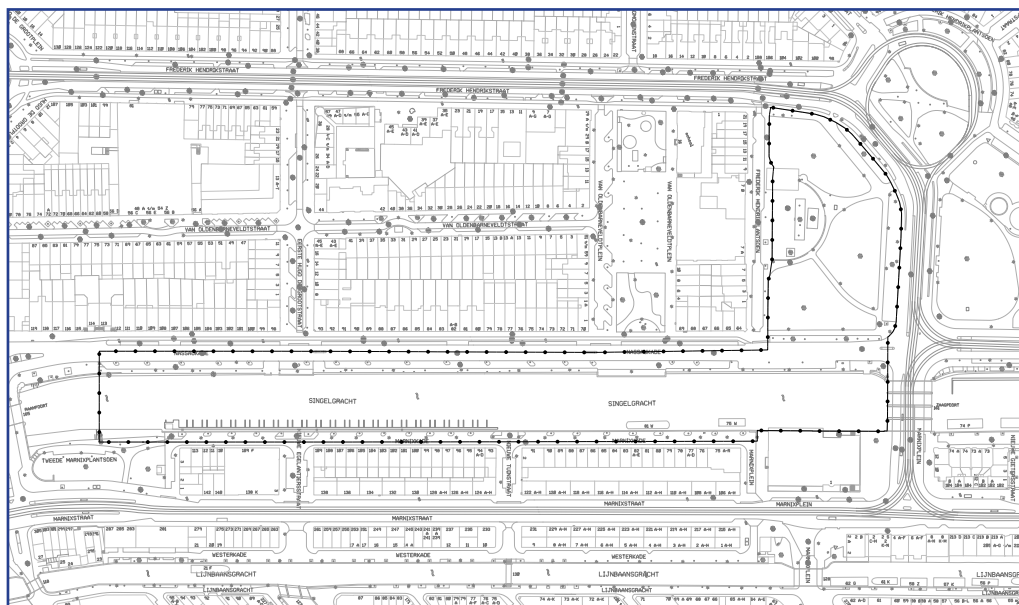
Inhoud

Inleiding	4
Beschrijving	5
Waarnemingen	11
Conclusie en advies	13

Inleiding

Het stadsdeel West is bezig met de voorbereidingen voor de aanleg van een parkeergarage onder de Singelgracht. Voor de parkeergarage is er een inrit c.q. uitrit voorzien in het Frederik Hendrikplantsoen. Daarnaast komen er enkele toegangsgebouwtjes aan de Nassaukade en de Marnixkade. Voor de realisatie zullen een aantal bomen gekapt worden. Voor de herinrichting wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Onderdeel van deze procedure is een onderzoek naar mogelijke effecten op beschermde soorten.

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 12 mei 2011 een bezoek gebracht aan het plangebied door een ecooloog. Het terrein is bezocht in de vroege avond (bij daglicht) om aansluitend de mogelijkheid te hebben een eerste inventarisatie van vleermuizen uit te voeren. Tijdens het oriënterend onderzoek is op basis van landschapskenmerken en aanwezige leefgebieden c.q. groeiplaatsen beoordeeld of er in potentie beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. Aangezien de exacte locatie van de toegangsgebouwtjes nog niet bekend is tijdens het veldbezoek is de gehele gracht tussen Marnixplein en Bloemgracht onderzocht op potentieel aanwezig beschermde soorten.



Het plangebied waarbinnen de parkeergarage wordt aangelegd.

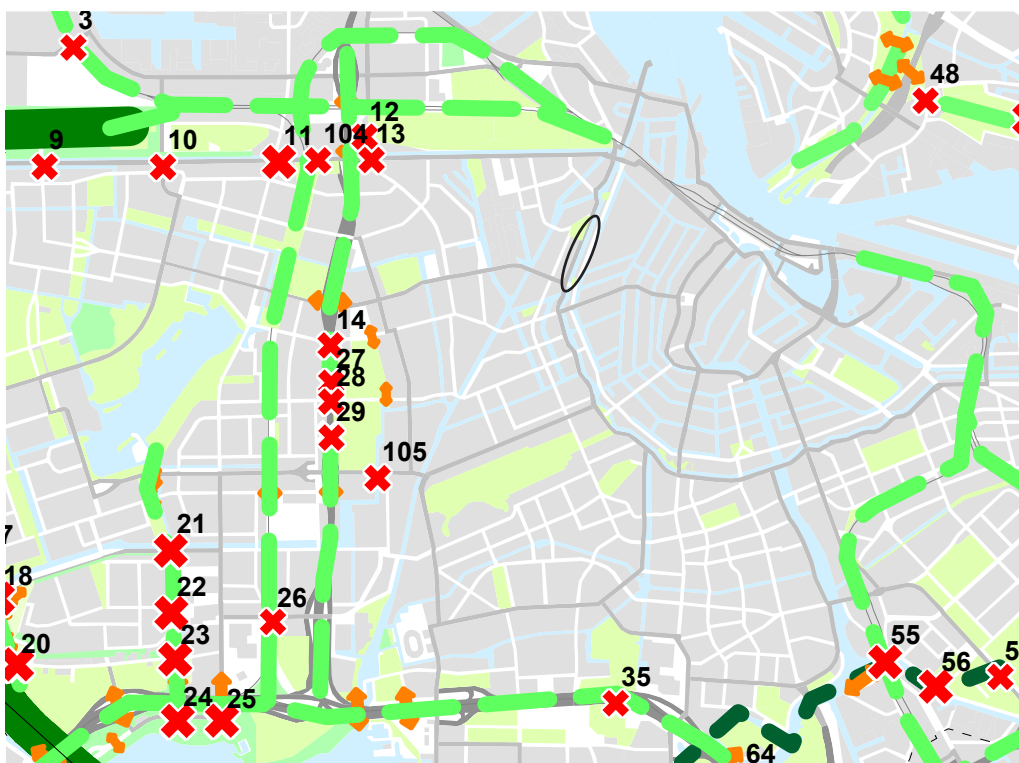
Beschrijving

De Singelgracht ligt midden in Amsterdam aan de rand van de grachtengordel. De Nassaukade is vrij breed en druk, terwijl de Marnixkade smal en verkeersluw is. Het Frederik Hendrikplantsoen is klein. Het parkje bestaat uit een sportveld, een grasveld en wat bomen en struiken. De bomen zijn vrij oud. Langs de Nassaukade staan eveneens oude bomen, waarvan verschillende grote holten hebben.

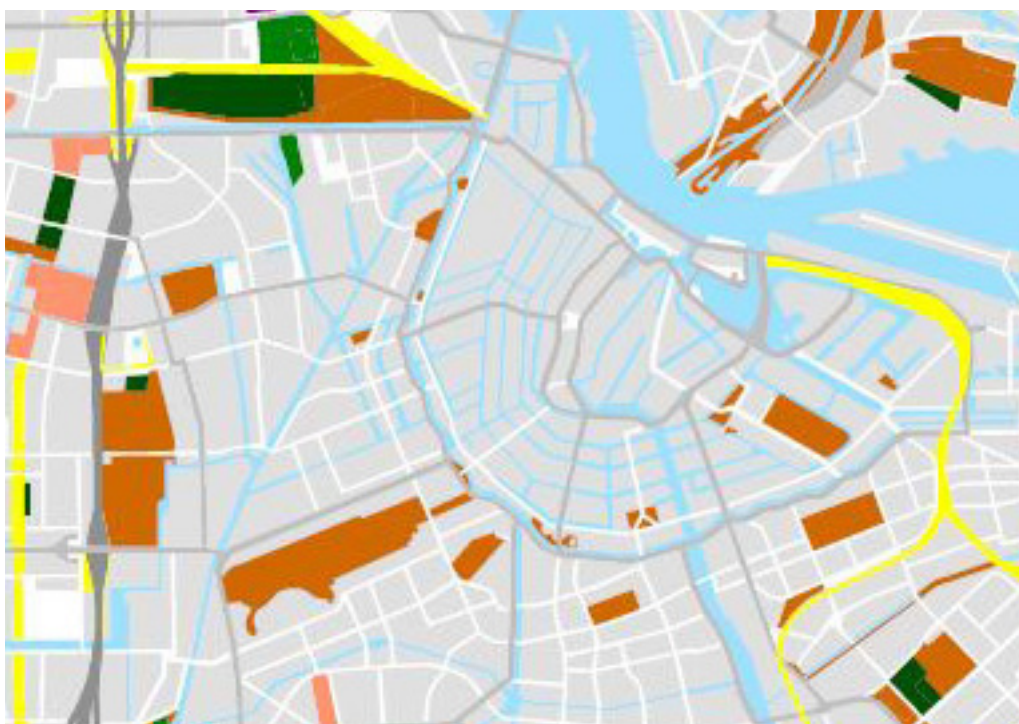
Uit de biotopenkaart van de Groenatlas Amsterdam blijkt dat het park als een beheerd groengebied met weinig ecologische waarde wordt beschouwd. Uit de atlas blijkt dat het plangebied binnen de egel-bosmuiscgrens ligt, dat betekent dat er relatief weinig “wilde” dieren zullen voorkomen. Het plangebied valt buiten de verbindende ecologische structuur in Amsterdam. De natuurwaardekaart geeft aan dat aan de Marnixkade beschermde muurplanten voorkomen langs de gracht.



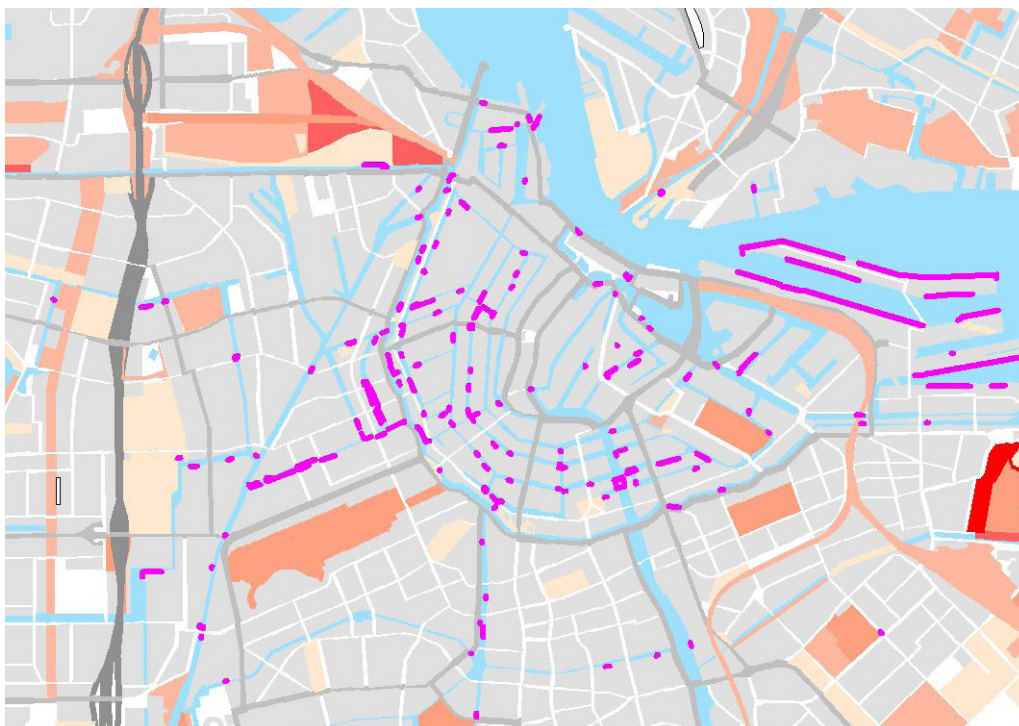
Singelgracht.



Groenstructuur van Amsterdam, met in de ovaal de globale ligging van het plangebied.



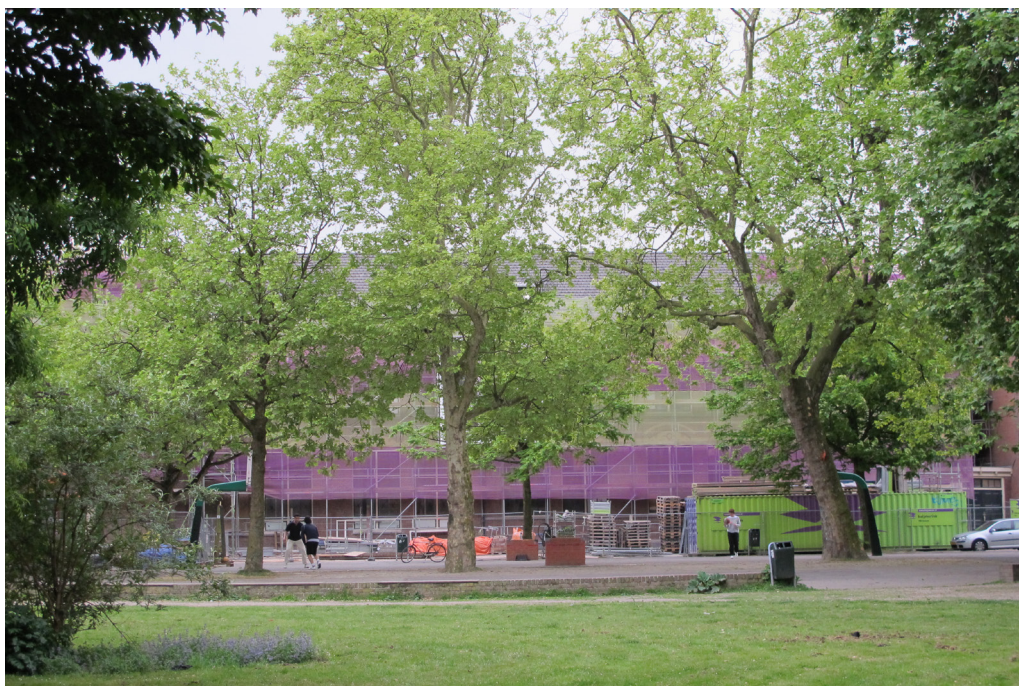
Biotopen in Amsterdam (bruin is beheerd groen: park).



Natuurwaardekaart van Amsterdam (paarse stippen geven de groeiplaatsen van muurvegetatie aan)



Steenbreekvaren in zijn natuurlijke habitat.



Frederik Hendrikplantsoen



Nassaukade.



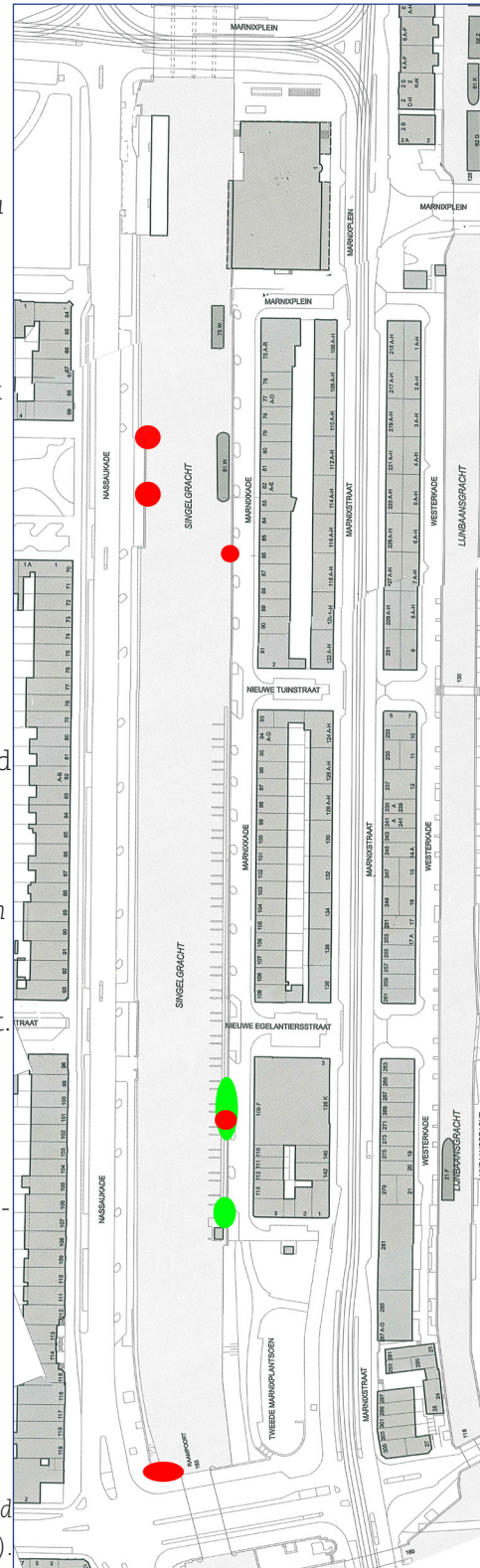
Marnixkade.

Waarnemingen

De vegetatie beperkt zich tot slecht ontwikkelde tredvegetatie tussen de tegels en aangelegd groen. Uitzondering zijn de muurplanten aan de Marnixkade. De Groenatlas noemt klein glaskruid (*Parietaria judaica*), gele helmblom (*Pseudofumaria lutea*), zwartsteel (*Asplenium adiantum-nigrum*), steenbreekvaren (*Asplenium trichomanes*) en tongvaren (*Asplenium scolopendrium*) zonder een exacte groeiplaats te melden. Aan het illustere lijstje kan het – niet beschermde – plat beemdgras (*Poa compressa*) worden toegevoegd, dat op de brug bij de Bloemgracht is gevonden. Het is daarom van belang dat de kademuur van de Singelgracht aan de zijde van de Marnixkade intact blijft.

Recent is door de voorzitter van de werkgroep muurplanten (V. ten Hoopen schriftelijke mededeling, 2011) de aanwezigheid van de beschermde muurvegetatie nader onderzocht. Momenteel blijken de beschermde soorten: tongvaren (*Asplenium scolopendrium*), steenbreekvaren (*Asplenium trichomanes*) en gele helmblom (*Pseudofumaria lutea*) aanwezig. Alle drie de soorten staan op tabel 2 van de Flora en Faunawet. Tongvaren is een soort die ook buiten de muurvegetatie kan worden aangetroffen. Naast deze beschermde soorten zijn enkele andere karakteristieke soorten waargenomen, het gaat om: gewone eikvaren (*Polypodium vulgare*), mannetjesvaren (*Dryopteris filix-mas*) en muurleeuwenbek (*Cymbalaria muralis*). Alle drie de soorten worden ook buiten de muurvegetaties aangetroffen en zijn niet beschermd. Op de kaart zijn de waarnemingen van Ten Hoopen globaal waargegeven. Daarbij

Locaties waar muurplanten zijn waargenomen, rood
beschermde soorten (bron: V. ten Hoopen).





Plat beemdgras

duiden de rode cirkels op de beschermde soorten en de groene cirkels op de overige soorten.

Aangezien er verschillende bomen gekapt moeten worden om ruimte te maken voor de parkeergarage zijn de bomen nauwkeurig onderzocht op mogelijke bewoning door vleermuizen en vogels. Op basis van het uitgevoerde bomenonderzoek waren de verschillende holten eenvoudig te vinden. De holten in de bomen zijn over het algemeen erg groot en daardoor niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. In een van de platanen aan de Nassaukade zijn vogels in de holte gehoord (kwetterende jongen).

De kans op een vaste verblijfplaats van vleermuizen in een van de bomen kan als zeer onwaarschijnlijk worden beschouwd. Boombewonende vleermuizen in een laan langs een drukke verlichte weg midden in de stad is niet waarschijnlijk; het vormt geen geschikt habitat.

Gebouwbewonende vleermuizen zijn in de omgeving eerder te verwachten; deze hebben echter geen last van de geplande activiteiten. Dat geldt ook voor de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*) die volgens de Groenatlas in de omgeving voorkomen.

Andere beschermde dieren zijn in de stedelijke omgeving van de Nassaukade niet te verwachten. De ligging binnen de egel-bosmuiscgrens onderstreept dat.

Conclusie en advies

Het stadsdeel West wil onder de Singelgracht een parkeergarage aanleggen. In het kader van de Flora en Faunawet is onderzocht of er beschermde planten en dieren voorkomen die schade kunnen ondervinden van de ontwikkeling.

Gebleken is dat aan de kademuur van de Singelgracht verschillende beschermde muurplanten voorkomen. Geadviseerd wordt om de intreegebouwen buiten de zone's met beschermde muurplanten te plaatsen. Als schade aan de muurplanten i.c. bouwen op een plek waar muurvegetatie voorkomt onvermijdelijk is, is een ontheffing van de Flora en Faunawet nodig of is werken op basis van een goedgekeurde gedragscode vereist.

De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in een van de bomen is onwaarschijnlijk. De holten zijn over het algemeen niet geschikt en laanbomen langs een drukke verlichte weg midden in de stad vormen geen optimaal leefgebied.

In een van de bomen aan de Nassaukade broedt een vogel in de holte. Dat betekent dat eventuele kap van die boom buiten het broedseizoen moet worden uitgevoerd.

Er is geen ontheffing noodzakelijk van de Flora en Faunawet, behoudens de eerder genoemde aspecten.